

Förbundet för Ekoparken

Samverkande organisationer i Stor-Stockholm

Verksamhetsberättelse 2008

Översikt

Året som gått i sammanfattning:

- Visionskonferens på Skeppsholmens folkhögskola om utvecklingen av verksamheter på Skeppsholmen-Kastellholmen-Blasieholmen-Galärparken-Beckholmen
- WWF-konferens: Hur kvalitetssäkrar vi nationalstadsparken?
- Tillägg till lagen gör det möjligt bygga Norra Länken genom Bellevueparken ovanifrån
- Restaureringsplan för Bellevueparken
- Förhandlingar om en utvecklingsfond för nationalstadsparken
- Tintomara i Bellevue
- Den planerade Norra Djurgårdsstaden vid Husarviken överklagas
- Fördjupad översiktsplan för Stockholms del av nationalstadsparken antagen

Ett annat ärende som Förbundet lagt ned mycket arbete på gäller Stockholms stads planerade exploatering av gasverkstomten, kallad Norra Djurgårdsstaden. Förbundet är ombud för en person och en organisation som överklagat planen.

Styrelse, revisorer, valberedning

Styrelsen har bestått av tio ordinarie ledamöter och tre suppleanter.

Richard Murray, enskild medlem, ordf.

Bengt Rundquist, Friluftsförbundet distriktsförbund i Stockholm, v. ordf.

Cecilia Lagersvärd, Föreningen Stockholms Auktoriserade Guider, sekreterare

Anne Murray, Föreningen Östermalm, kassör

Märtha Angert Lilliestråle, Haga-Brunnsvikens vänner, ledamot

Lars-Gunnar Bråvander, enskild medlem, ledamot

Elisabeth Hedin, enskild medlem, ledamot

Lennart Tonell, enskild medlem, ledamot

Henrik Waldenström, Stockholms ornitologiska förening, ledamot

Anders Widell, Friluftsförbundet distriktsförbund i Stockholm, ledamot

Johan von Garrelts, Haga-Brunnsvikens Vänner, suppleant

Bitte Liberg, Södermalmsparkernas vänner, suppleant

Gunilla Sterner Kumm, Bergshamra för alla, suppleant

Styrelsen har haft 5 protokollsförda sammanträden.

Revisorer

Hans Hägg, Stockholms vandrarförening

Hans Wiklund, Svenska Turistföreningen, Stockholmskretsen

Per Björkman, Samfundet S:t Erik, revisorssuppleant

Valberedning

Inga Ovanmo Skoog, Friluftsförbundet distriktsförbund i Stockholm
Mats Gullberg, Svenska Turistföreningen, Stockholmskretsen
Ella Öström, Haga-Brunnsvikens Vänner

Ekonomi

Ekonomien har skötts av Anne Murray, som är Förbundets kassör. Antalet medlemsorganisationer är 47 stycken. Intäkterna var under 2008 34.665 kr (2007 54.092 kr), varav medlemsavgifter från föreningar 12.300 kr (28.500 kr). Förklaringen till den väsentligt lägre summan inbetalda medlemsavgifter är att inbetalningskort skickades ut sent på året, pga. att det tog så lång tid att få årsmötesprotokollet färdigt. Föreningarna har därför inte hunnit betala sina medlemsavgifter. Föreningar med svag ekonomi medges nedsättning av avgiften med hälften. Ett mindre antal enskilda medlemmar är anslutna. Medlemsavgifterna från dessa var 2.000 kr (2.300 kr). Intäkten av försäljning av böcker och kartor och annonser på hemsidan var 445 kr (960 kr). Nettokostnaden för årsmöten och konferenser var detta år 2.723 kr (9.943 kr). Båtturen gav en nettointäkt på 1.550 kr (2.088 kr) tack vare god anslutning. Förbundet har erhållit gåvor om 2.400 kr (2.400 kr).

Kostnaderna har belöpt sig till 70.417 kr (38.584 kr). Av kostnaderna svarar administration för 1.750 kr (8.238 kr). Det är kostnader för telefon, kopiering, porto, tryck, papper, kuvert, transporter m.m. Dessa kostnader har kunnat minskas avsevärt genom utnyttjande av e-mail och Internet. Hemsidan har i drift kostat 2.596 kr (2.554 kr). Förbundet har deltagit i aktiviteter som Igelbäckens dag och Skeppsholmens dag. Den väsentliga kostnaden i samband med dessa aktiviteter har varit för trycksaker. Två upptryckningar har gjorts av den nya broschyren till en sammanlagd kostnad av 42.781 kr. Tillgången på broschyrer är nu god och bör kunna användas ett par år framåt. Broschyerna används nu flitigt för att informera om parken. Arrangemanget i Bellevueparken den 1 november kostade Förbundet 6.102 kr.

Året resulterar i ett underskott på 35.752 kr (överskott på 15.508 kr). Förbundets tillgångar, bank, plusgiro m.m., uppgick vid årsskiftet till 41.279 kr (77.233kr).

Det stora underskottet betingas av att hela kostnaden för upptryckningen av broschyrerna belastar detta år istället för att delvis belasta förra året så som var planerat. Vidare förklaras underskottet av att medlemsintäkterna för år 2008 i betydande omfattning kommer att falla på år 2009.

Administration

Kansliet har skötts av Birgitta Bergquist, som, utan att vara ledamot av styrelsen, hämtat post och avlyssnat telefonsvarare. I viss utsträckning kan administrationen nu skötas på elektronisk väg och på distans. Kallelser, handlingar och annan information skickas ut elektroniskt till de föreningar som har e-post samtidigt som de läggs ut på Förbundets hemsida. Till de föreningar som inte har e-post skickas handlingarna per post. Förbundet delar lokal med Föreningen Stora Skuggan. Telefonen är borttagen men abonnemanget har behållits för att kunna ta emot meddelanden på telefonsvarare. Telefonsvararen avlyssnas på distans. Förbundet har tömt lokalen på allt utom arkivmaterial. Kungl. Djurgårdens förvaltning upplåter lokalen utan ersättning.

Hemsida

Förbundet verkar för att uppmärksamma parken och sprida information om den och verksamheter i parken. Gentemot allmänheten sker detta främst genom hemsidan - www.ekoparken.org - och broschyrer.

Hemsidan har skötts av Bengt Rundquist, som är Förbundets webbmater. Styrelsens medlemmar ansvarar för olika sidor. Medlemsföreningar som inte har egna hemsidor kan ha en hemsida under Förbundets hemsida. En förening utnyttjar detta f.n.

Antalet besök kan numera jämföras med antalet på stora, rikstäckande föreningars hemsidor. Under 2008 har totalt 75.459 besök gjorts på hemsidan eller någon/några av dess undersidor. Med besök menas någon som från startsidan klickar sig vidare till hemsidans undersidor. På listan över de mest besökta undersidorna ligger Aktivitetsguiden 1:a, Julbordssidan 2:a, Länkar 3:a och Medlemssidorna 4:a.

Aktivitetsguiden är en av de viktigaste delarna av hemsidan. Där kan alla medlemsföreningar annonsera möten, föredrag, vandringar, visningar etc. Sammanlagt har antalet registrerade aktiviteter under året på föreningarnas Aktivitetsguide uppgått till 81 (76) stycken. Detta är ett bra sätt för medlemsorganisationerna att annonsera och samtidigt ett mycket effektivt sätt att demonstrera parkens värden och det stora intresse som omfattar den. Numera får medlemmarna själva anmäla aktiviteter, webmastern söker inte efter aktiviteter hos föreningarna.

Hemsidan har för att kunna hållas aktuell uppdaterats 44 (80) gånger under år 2008. Hemsidan är nu (2009-01-27) uppe i sin 540:e utgåva.

Årsmöte, föreningskonferenser och andra medlemsaktiviteter

Den 14 februari hölls en välbesökt förenings- och visionskonferens om planeringen kring Skeppsholmen, Kastellholmen, Galärvarvsparken, Beckholmen och museerna på Ladugårdsgårde. Dit var också inbjudna ett stort antal företrädare för museer, i området verksamma föreningar, kommersiella aktörer och vissa myndigheter. Syftet med konferensen var att fästa Kulturdepartementets och Stockholms stads uppmärksamhet på att förutsättningen för att något av allt det som planeras i detta område ska bli verklighet och bli bra är att staten och staten tar ett helhetsgrepp på området. Förbundet framhöll att detta erbjuder en fantastisk chans att berika Stockholm och Nationalstadsparken med nya attraktioner i världsklass! Ett marinhistoriskt friluftsmuseum och aktivitetscentrum, ett Nobelmuseum, ett större och grönare Gröna Lund, ett körcentrum, en kinesisk trädgård och ett besökscentrum för Nationalstadsparken.

Årsmötet hölls den 18 april 2008 i Hjorthagens församlingssal. Före årsmötet gjordes en guidad rundvandring på Gasverkstomten och kring Husarviken. Efter årsmötet deltog ca. 40 personer i en buffémiddag.

Årets guidade båttur gick av stapeln den 28 april med bortåt 100 deltagare.

Den 4 juni arrangerades en föreningskonferens i Geovetarhuset på Stockholms Universitet. Syftet var att diskutera regeringens förslag om tillägg till lagen om nationalstadsparken

Viktiga nyheter läggs ut och kommenteras på hemsidan.

Diverse utåtriktade verksamheter

Världsnaturfonden (WWF) anordnade den 28 mars en konferens under rubriken ”Hur kvalitetssäkrar vi Nationalstadsparken?” Konferensen var mycket välbesökt. Kung Carl XVI Gustaf, miljöminister Andreas Carlgren, landshövding Per Unckel m.fl. talade. Förbundet deltog med två talare, Richard Murray och Henrik Waldenström. Konferensen samlade ett hundratal deltagare i Sveaskogs lokaler i Bergshamra. Vid konferensen utlovade miljöminister Andreas Carlgren att regeringen skulle ge länsstyrelsen i Stockholm ett tydligt uppdrag att förvalta och utveckla nationalstadsparken. Richard Murray uttalade förhoppningen att konferensen signalerade en ny era av dialog och konstruktiv samverkan: ”Freden i Bellevue”.

Förbundet deltog med ett par programpunkter i de av Haga-Brunnsvikens Vänner anordnade Hagadagarna den 14-15 juni och med bokbord och banderoll. liksom Även på Igelbäckens dag den 31 augusti och på Skeppsholmsdagen den 14 september deltog Förbundet med bokbord och banderoll. Skeppsholmsdagen samlade ca 18.000 besökare.

Arbetet med att ta fram en mer påkostad broschyr, med karta, har pågått under ett par år och har nu resulterat i en trycksak. Förhoppningen är att denna broschyr ska kunna användas under minst ett par år framöver. En ganska stor upplaga har tryckts upp.

Internationell konferens

Planeringen för en internationell konferens på temat *Stad och natur i balans* har tagit ett stort steg framåt genom att Stockholms läns hembygdsförbund, Samfundet S:t Erik och Stads- och kommunhistoriska institutet vid Stockholms universitet är intresserade av att medverka. Ett konkret program har utarbetats. Det kan ligga till grund för bidragsansökningar.

Uppvaktningar

Henrik Waldenström uppvaktade stadsbyggnadsborgarrådet Mikael Söderlund och vid ett annat tillfälle stadsbyggnadsdirektören Ingela Lind rörande alla utbyggnadsplaner i parken.

Richard Murray deltog i Kungens råd den 11 november och presenterade där Förbundets synpunkter på Stockholms stads fördjupade översiktsplan för nationalstadsparken och detaljplanerna för Norra Djurgårdsstaden, dvs. den planerade bebyggelsen på Gasverksområdet vid Husarviken.

Lagskydd och översiktsplaner

Miljödepartementet utarbetade under våren ett tillägg till lagen, som Förbundet i princip godtog. Förbundet begärde dock i sitt remissvar några ändringar för att förtydliga lagen och framförde önskemålet att andra kryphål i lagen samtidigt skulle täppas till. Förbundet framhöll fotbollsplanerna på Ladugårdsgårde och andra liknande åtgärder som tyder på att lagen har åtskilliga kryphål. Någon hänsyn till dessa förslag togs inte av Miljödepartementet. Förslaget är i oförändrat skick, efter granskning av Lagrådet, sänt till riksdagen för beslut. Den ändring av förordningen tillhörande Plan- och bygglagen som utlovades av miljöminister Andreas Carlgren har ännu inte blivit av. Den ska ge länsstyrelsen i Stockholms län ett tydligt uppdrag att vårda och utveckla nationalstadsparken, bl.a. genom att fastställa en utvecklingsplan och godkänna markägarnas skötselplaner.

Stockholms stad har dröjt med revidering och utställning av sitt tidigare – kritiserade – förslag till fördjupad översiktsplan. Förslaget har bearbetats under flera år och ställdes slutligen ut våren 2008. Förbundet svarade utförligt. Kritiken från Förbundet kvarstår i allt väsentligt. Förbundet ansåg att bristerna var så stora att planen inte borde fastställas. Den slutligt antagna översiktsplanen för Stockholms del av nationalstadsparken försämrades ytterligare, fr.a. för att målsättningarna tunnades ut, för att de områden där kompletteringsbebyggelse medges är alltför omfattande och för att riktlinjerna och begränsningarna för kompletteringsbebyggelse är för vaga.

I juli kom det till styrelsen kännedom att Stockholms stad utförde markarbeten på Ladugårds gårde för två fotbollsplaner. Förmodligen hade det varit möjligt för staden att göra detta utan beslut om bygglov. Men nu hade man ansökt om och erhållit bygglov. Då ska åtgärden underkastas en prövning mot lagen om nationalstadsparken. Någon sådan prövning hade inte redovisats i ärendet. Förbundet avlät en skrivelse till länsstyrelsen som nu utreder frågan om lagligheten i detta agerande.

Under hösten har Förbundet yttrat sig över Regional utvecklingsplan för Stockholm (RUF) och förberett svar på Stockholms översiktsplan – ÖP2009. Kritik riktas främst mot att planeringen tar sin utgångspunkt i ett dokument – Vision 2030 – som inte remissbehandlats tidigare och som följaktligen saknar all folklig förankring. I detta dokument fastslås som en utgångspunkt en tämligen ohämmad tillväxt av Stockholm. Natur, parker och kulturhistorisk bebyggelse underordnas helt tillväxten. Stockholms stads byggnadsordning, som utgjort en riktningssivare när det gäller de bebyggelsehistoriska hänsyn som ska präglade nybyggnationer, har utmönstrats som del i översiktsplanen. Båda planerna innehåller ett reservat för Österleden över – eller under – Södra Djurgården trots att de nyligen avslutade stockholmsförhandlingarna inte innehåller någon sådan led.

Nationalstadsparksrådet

Nationalstadsparksrådet har träffats ett fåtal gånger under det gångna året. Arbetet bedrivs vidare i enlighet med det handlingsprogram som länsstyrelsen tidigare arbetat fram, i samråd med Samverksansgruppen. Men arbetet har stannat upp. Dels har en översiktlig vård- och utvecklingsplan som länsstyrelsen låtit ta fram kritiserats av såväl Förbundet som av andra för att vara för allmän och inte utnyttja allt det arbete som gjorts tidigare, bl.a. av Kungliga Djurgårdens förvaltning. Dels har landshövdingens revidering av rådet och dess arbetsformer låtit vänta på sig bl.a. därför att den förordning som regeringen utlovat med uppdrag till länsstyrelsen fortfarande inte beslutats. I sin tur beror det på att namnfrågan fortfarande inte är löst.

Namnfrågan

Det förslag till namn som länsstyrelsen efter en remissrunda och diskussion i nationalstadsparksrådet skickat till regeringen är Stockholm-Solna Nationalstadspark. Lidingö kommun har inväntat att Lidingö också borde stå med – Fjäderholmarna ligger i Lidingö kommun. Ett nytt förslag har lanserats: Kungliga nationalstadsparken. Förbundet har inte motsatt sig detta, men andra instanser har haft invändningar. Av länsstyrelsen fastställda skötselplaner behövs: alltjämt avverkas och skadas många träd i parken.

Barriäreffekter - Järvakilen

Vägverket och Banverket har båda tagit med åtgärder för att mildra barriäreffekterna av

järnväg och motorväg i sina förslag till infrastrukturplaner. Det talas allmänt om åtgärder för att mildra barriäreffekter av befintlig infrastruktur i den infrastrukturproposition som regeringen lade i september 2008.

GC-bro vid Överjärva gård

Som ett led i exploateringen av Västerjärva har en gång-och cykelbro anlagts över stambanan från Överjärva gård. Utan att vara en ekodukt kan den underlätta fyrfotadjurs passage in i parken.

Silverdal utvidgas

Sollentuna kommun går vidare med utbyggnaden av Silverdal genom exploatering i Nationalstadsparkens buffertzonen, denna gång i det biologiska kärnområdet som utgörs av gammal tallskog.

Järvastråket

En vandringsled planeras i Järvakilen, kallad Järvastråket. Bengt Rundquist och Henrik Waldenström deltar i detta arbete.

Plan- och byggärenden

Norra Länken

Förbundet representeras i en referensgrupp för byggandet av Norra Länken av Richard Murray. Utan att informera referensgruppen begärde Vägverket vid nyår besked av regeringen om att antingen måste lagen om nationalstadsparken ändras eller måste Vägverket få mer pengar till byggandet av Norra Länken. Bygget av en jordtunnel under Bellevueparken hade visat sig bli för komplicerat för att kunna genomföras till rimliga kostnader. Vägverket befarade kostnadsökningar på 0,8-1,2 miljarder kronor men kunde inte garantera att kostnaderna skulle stanna där. Regeringen vände sig då bl.a. till Förbundet med förfrågan om Förbundet kunde acceptera en lagändring. Förbundet har motvilligt ställt upp på att ge möjligheter till ett tillfälligt intrång. I fallet Norra Länken genom Bellevue skulle kostnaderna blivit orimliga, om det ens hade varit möjligt att bygga på det sätt som Vägverket lovat - antagligen hade parken förstörts ändå. Helst hade vi önskat begränsa undantaget från lagen till bara detta bygge. Men så skriver man inte lagar. Därför gällde det en generell lag. Självklart är alla parkens vänner anledning att vara oroade för hur lagen kan komma att användas i andra sammanhang.

Det blir ett mycket stort och långvarigt ingrepp i Bellevueparken. Förbundet ansåg att om denna lagändring kom till stånd borde samtidigt förbättringar göras i parken. Vi har fört fram flera förslag, bl.a. slopandet av tunnelmynningarna vid Roslagstull, tunnelförläggning av del av Roslagsvägen förbi Albano-området, skapandet av en entré till parken och möjligen en idrottspark på den f.d. bensinstationstomten. Diskussionen har istället kommit att gälla att en del av besparingen borde tillfalla parken. Därför har skapandet av en fond för utveckling av parken kommit på tal. Finansieringen och formerna för en sådan fond har diskuterats i stort sett hela året utan att resultera i något färdigt förslag.

Norra station

Förbundet och Haga-Brunnsvikens Vänner har tillsammans utarbetat ett remissvar på planförslag för hela Norra Stations-området. Den främsta synpunkten är att Stockholms och Solnas bebyggelse bör åtskiljas tydligt med ett grönt stråk. Detta stråk skulle också sammanbinda Haga-Brunnsviken med Karlberg. Planerna för Norra Station inbegriper också området runt Norrtull och därmed också den f.d. bensinstationstomten. Förbundet

liksom Haga-Brunnsvikens Vänner är angelägna om att den inte blir bebyggd. Den är en del av parken, också i den nyligen antagna översiktsplanen för nationalstadsparken.

Norra Djurgården

Kraftledning

Svenska kraftnät har sökt koncession för att successivt gräva ned kraftledningen över Norra Djurgården. Förbundet uppvaktades av projektledningen för projektet, varvid framkom att en förutsättning för nedgrävningen är att det kan ske exploateringar längs den väg ledningen grävs ned, t.ex. invid Bergiusvägen. Detta ställer sig Förbundet helt avvisande till.

Albano

Den detaljplan för bostäder som vunnit laga kraft verkar inte bli genomförd, vilket Förbundet ser som en framgång. Däremot planerar Akademiska hus en mycket kompakt exploatering. Den bergiga kullen invid Björnåsvägen föreslås inte bebyggas, vilket är bra. Men det gröna stråk som Förbundet efterlyst mellan Brunnsviken och Lill-Jansskogen blir inte brett med de föreliggande planerna. Husen blir för stora. Förbundet har efterlyst hus i park, i enlighet med motiven i propositionen om nationalstadsparken. Såväl bostäder som kommersiell service planeras in i området. Förbundet har avstyrkt med hänvisning till att Albano bör reserveras för universitetets utbyggnad. Richard Murray och Lennart Tonell har inbjudits ett antal gånger för att lämna synpunkter till Akademiska Hus.

Kyrka och likbod på Roslagstullsberget

Skanska vill riva en byggnad som tillhör Roslagstulls sjukhus och som tjänat som kyrka och likbod. Motiveringen är att huset är förfallet och angripet av hussvamp. Byggnaderna är av mycket hög kulturminnesklass. Förbundet har protesterat.

Kårhus

Universitetets studentkår har länge planerat ett kårhus framför de blå husen i Frescati. Detaljplanen har vunnit laga kraft. Studentkåren är angelägen att bygget blir miljövänligt. Bitte Liberg deltar i en referensgrupp knuten till projektet.

Botanhuset

Naturhistoriska riksmuseet önskar bygga på ängen mellan Lappkärrsberget och Aktiverum, ett fönsterlöst, stort hus för förvaring av samlingar. Förbundet har ansett att detta strider mot lagen genom att byggnaden gör intrång i parkmark, därtill allmogeåker av högt historiskt värde. Detaljplanen är nu antagen och har vunnit laga kraft, något överklagande har inte skett. Det är möjligt att bygget kommer igång våren 2009. Förbundet har framfört att en komplettering av Vega-platsen, i enlighet med arkitekten Anderbergs ursprungliga idé, vore lämpligare. Akademiska Hus har svarat att där tänker man också bygga.

Svea artilleri

F.d. Swartlings ridskola (innefattande Generalstabens ridhus), Musikhögskolan och Statens Normalskola föreslås rivas och ersättas av fr.a. ett mycket stort och kompakt bostadshus. En medborgargrupp, med den drivande kraften Johanna Lidman Evans, har aktivt samlat namn mot rivningen av ridhuset, som är ett statligt byggnadsminne. Riksantikvarieämbetet beslutade hösten 2007 att avslå begäran från länsstyrelsen att upphäva byggnadsminnesförklaringen. Ärendet har överklagats av Akademiska Hus.

Husarviken

Förbundet har inte motsatt sig bebyggelse på den s.k. Gasverkstomten, söder om

Husarviken. Däremot har Förbundet konsekvent framhävt vikten av att bebyggelsen utformas på ett sätt som inte skadar kulturlandskapets värden och heller inte försämrar spridningsvägen över Hjorthagen. Husarviksgruppen, som idag består av representanter för Förbundet för Ekoparken, Djurgårdens Hembygdsförening, Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening, Samfundet S:t Erik, Haga-Brunnsvikens Vänner, Kommittén Gustavianska Parken och Stockholms idrottsförbund, har hållit en nära kontakt med projektledarna på Stadsbyggnadskontoret i syfte att få till stånd en alternativ utformning, med lägre exploatering, av bebyggelsen. Stockholms stads politiker har dock inte önskat någon dialog och antog i november en detaljplan. I denna detaljplan har några ytterst marginella förändringar gjorts, som på intet sätt tillmötesgår Husarviksgruppens synpunkter. Den kommande exploateringen har föregripits på ett mycket påtagligt sätt – nästan all grönska i området har schaktas bort, även sådana delar som i tidigare utredningar pekats ut som viktiga biotoper för spridningsvägen från Norra Djurgården över Hjorthagen till Ladugårdsgärde. Detaljplanen är överklagad av en privatperson och Naturskyddsföreningen i Stockholms län, vilka Förbundet företräder som ombud.

Stadsvillor vid Kampementsbacken

Stockholms kommun planerar att bygga alldeles intill gränsen – i den s.k. buffertzonen – ett antal s.k. stadsvillor – egentligen ganska stora hus med flera lägenheter – på den park- och naturmark som där finns. Denna mark är av stor betydelse för spridningen av växter och djur mellan Norra och Södra Djurgården. Djurgården Lilla Värtans miljöskyddsförening driver ärendet. En bostadsrättsförening i området har överklagat detaljplanen.

Källhagens värdshus

Värdshuset fick göra en utbyggnad men har nu återkommit med begäran om ytterligare utbyggnad av hotellet. Förbundet har ställt sig avvisande till denna begäran.

Berwaldhallen

Berwaldhallen planerar en ny konsertsal i en utbyggnad. Området ligger inte inom parken men tar i anspråk värdefull natur i den s.k. buffertzonen till parken.

Ambassad i Nobelparken

Fastighetsverket planerar att upplåta Skogsinstitutet i Nobelparken till Israels ambassad. En ny detaljplan har tagits fram som möjliggör att byggnaden används som ambassad. Förbundet har i yttrande sagt att om stark belysning, staket och barriärer uttryckligen inte kommer att tillåtas har Förbundet inget att erinra mot planen.

Fanjunkarbostället på Kaknäs

Efter en ny anbudsruna har fastighetskontorets förslag till ny arrendator återremitterats till förvaltningen. Förslaget gick ut på kafé och hundträning, en kommersiell verksamhet. Nämnden pekar på komplikationer med parkering, konflikter med betesdjur och kopplingstvång för hundar i hela området. Husen är nu mycket förfallna. Det kulturhistoriska värdet kan ifrågasättas.

Ryttarstadion

Representanter för Förbundet har diskuterat en utbyggnad av Ryttarstadion med Stockholms fältrittklubb och ställt sig kritiska till en omfattande kontorsutbyggnad. Något nytt förslag har ännu inte presenterats.

Husvagnscamping på hundudden

Stockholms stad önskar upplåta SS Vikingarnas båtuppläggningsplats för

husvagnscamping på sommaren, när båtarna är i sjön. Båtklubben motsätter sig detta.

Södra Djurgården

Besökscentrum

Kungliga Djurgårdsförvaltningen har under året presenterat olika skisser på ett besökscentrum vid Djurgårdsbron. Förbundet har deltagit i dessa diskussioner med utgångspunkten att ett besökscentrum är välkommet, men att utformningen är viktig.

Parkeringshus i Galärvarvsparken

Sedan ett par år har Kungliga Djurgårdsförvaltningen och stadens parkeringsaktiebolag diskuterat en utvidgning av p-platsen i Galärvarvsparken. Förbundet har konsekvent avvisat förslaget. Det är meningslöst att ge, vad som ändå måste bli ett mycket begränsat antal bilar parkeringsmöjligheter. Huvuddelen ska ändå hindras komma över Djurgårdsbron. P-platsen förstör redan idag ett värdefullt parkområde.

Gröna Lund – ny åkattraktion framför Liljevalchs

Gröna Lund har presenterat en plan för en mycket stor åkattraktion på den tomt som man köpte för ett par år sedan, f.d. Trygg-Hansa-tomten, även kallad Skeppsholmviken. Ärendet är ännu på diskussionsstadiet.

Stockholms Sjögård - Skeppsholmen – Kastellholmen – Galärvarvet - Beckholmen - Djurgårdsvarvet

Förbundet mår om täta kontakter med de föreningar som arbetar med detta område. Bengt Rundquist och Henrik Waldenström har ingått i styrelsen i Beckholmens vänförening och i Stockholms Sjögård. Förbundet har deltagit i Skeppsholmsdagen (se ovan) som ordnas av Stockholms Sjögård. Visionskonferensen i februari (se ovan) syftade till att få till stånd en översiktlig planering för hela området.

Wasamuseet

En tillbyggnad av Wasa-museet har presenterats. Tillbyggnaden har givits en mycket dominerande utformning invid Wasa-museet och framför Nordiska museet, vilket Förbundet är mycket kritisk till.

Östlig förbindelse

Reservatet för Österleden ligger kvar i Stockholms fördjupade översiktsplan. Förbundet har avvisat Österleden i sitt remissvar på förslaget till ny översiktsplan för Stockholm.

Framtiden

Vid Sveaskogs konferens i mars om nationalstadsparken väcktes förhoppningar om vad Richard Murray kallade ”freden i Bellevue”, dvs. att ett nytt dialog- och samarbetsklimat skulle skapas som skulle ersätta konfrontation, överklaganden och rättsprövningar. Detta var inför det då nyss påbörjade arbetet att göra ett tillägg till lagen om nationalstadsparken och utarbeta en ny detaljplan för Norra Länkens dragning genom Bellevueparken. När detta väl var gjort genom ett tillmötesgående samarbete från Förbundets sida är positionerna dock lika låsta som tidigare i en rad frågor. Det gäller Norra Djurgårdsstaden, där kommunen gjort ytterst marginella eftergifter. Det gäller Albano där planeringen fortskrider utan någon som helst vilja från Akademiska hus att gå Förbundet till mötes. Det gäller stadsvillorna på Kampementsbacken. Det gäller den antagna fördjupade översiktsplanen för Stockholms del av nationalstadsparken. Stockholms kommun driver på för att förkorta planprocessen och minska medborgarnas insyn och inflytande. ”Freden i

Bellevue” synes ännu avlägsen. Det bäddar för fortsatt konfrontation istället för samarbete och sökande efter konstruktiva lösningar.

Stockholm 2009-01-30

STYRELSEN

Richard Murray, Märtha Angert Lilliestråle, Lars-Gunnar Bråvander, Johan von Garrelts,
Elisabeth Hedin, Cecilia Lagersvärd, Bitte Liberg, Anne Murray, Bengt Rundquist,
Gunilla Sterner Kumm, Lennart Tonell, Henrik Waldenström, Anders Widell

